

РЕШЕНИЕ

№ 33211

гр. София, 10.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 87 състав, в
публично заседание на 02.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Жана Петрова

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **8931** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК вр. с чл. 10а, ал. 1 от ЗЧРБ.

Образувано е по жалба с вх. № 20254/12.08.2025г. на М. Н. А. А. (на лат. М. N. A. A.), [дата на раждане] , малолетен, гражданин на С. с паспорт № N 02137467 издаден на 08.04.2025г. от МВР Х., С., действащ чрез неговата майка и законен представител Х. М. Т. (на лат. H. M. T.), [дата на раждане] в [населено място], С., сирийска гражданка с паспорт № N02136514, издаден на 08.04.2025г. от МВР Х., С., чрез пълномощник адв. Т. А. И. – САК със съдебен адрес: [населено място], [улица] / Безистен /, срещу Отказ за издаване на виза “D”, постановен от А. З., Завеждащ „Консулска служба“ (ЗКС), при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция по заявление за издаване на виза № IST250012845V подадено на 09.05.2025г.

С жалбата се твърди, че отказът не е издаден в изискуемата форма, тъй като не са посочени фактическите основания за издаването му, като е постановен без конкретни мотиви съгл чл. 10а ал. 2 ЗЧРБ, с посочени само правните основания за неговото постановяване и в противоречие с принципа за пропорционалност, доколкото се засяга правото по чл. 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи на малолетно дете. Във връзка с последното се позовава на решение №85/08.01.2025г. на председателя на Държавната агенция на бежанците, влязло в законна сила на 29.01.2025г., с което на А. А. А. А. – баща на малолетния М. Н. А. А. е предоставен хуманитарен статут в Република България и е разрешено да се събере със семейството си, в това число съпругата му Х. Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А., на територията на Република България. Твърди, че чрез отказа семейството е обречено да остане разделено, като се лишава семейството от разрешението, дадено от ДАБ при МС на РБ на майката

и детето да се съберат със съпруга и бащата А. А. А. А., поради което отказът е издаден в несъответствие с целта на закона. Твърди се и нарушение на чл. 8, §1 от ЕКПЧ, като с отказа са засегнати повече от необходимото законни права на малолетно дете и тези на неговото семейство.

В писмена защита адв. И. поддържа, че процесният отказ е издаден в противоречие с правото на ЕС относно правото на събиране на семейството на лицата, получили международна закрила, конкретно по Директива 2003/86/ЕС. Държавите членки следвало да разрешат пребиваване на членовете на семейството на лицата, получили международна закрила. Цитира решения на Съда на ЕС по преюдициални дела C-550/16, C-380/17 и C-382/18, позовава се и на предвиденото по чл.8, ал.5 ЗЧРБ за облекчена процедура за издаване на визи след решение за одобряване на събирането на семейството. Счита, че след издадено решение за събиране на семейството, на консулските длъжностни лица не е делегирана разширителна преценка относно наличието или липсата на предпоставки семействата на получирите закрила да получат достъп до територията на република България. С отказът да се издаде виза се препятства изпълнението на решението за събиране на семейството и съответно значително се засягало правото на личен и семеен живот, позовава се на практика на Европейският съд по правата на човека. Иска съдът да постанови отмяната на отказа и да върне преписката на административния орган с указания при липса на други законови пречки да издаде исканата виза.

В съдебно заседание жалбоподателят - малолетния М. Н. А. А. се представлява от А. А. А. А. – като баща и негов законен представител и от упълномощен процесуален представител адв. Т. И.. Поддържа жалбата, представя писмени бележки, сочи, че за майката на жалбоподателя се води отделно производство, тъй като до момента издадените откази за издаване на виза “D” са преценени като два отделни такива за майката и за детето. Счита, че становището изразено от ДА“НС“ относно майката не следва да се взима в предвид по отношение на детето. Навежда твърдения, че безспорно от най-добрия интерес на детето е да живее в среда отглеждан от двама родители като моли отказът да бъде отменен. Не претендира адвокатско възнаграждение.

Ответната страна Консулско длъжностно лице, при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция в съдебно заседание се представлява от гл. специалист в отдел „Национален визов център“, дирекция „К. отношения“ в МВР, магистър по право И. А., моли жалбата да се отхвърли като неоснователна. В писмото, с което се изпраща административната преписка иска от съда да вземе предвид, че в производството по разглеждането на заявлението за виза не се създава типичната административна преписка на хартиен носител, подаденото заявление се намира извън територията на Република България, самото разглеждане се извършва по електронен път в Националната визова информационна система и процедурата е съгласувателна. С молба по делото за представяне на преписката от 02.10.2025г. навежда твърдения, че по повод на майката на жалбоподателя има отрицателно становище от ДА„НС“.

Съдът, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните ведно с приложимите към казуса правни разпоредби, извърши дължимата служебна проверка на оспорения акт по реда на чл.168 вр. чл.146 АПК, от фактически и правна страна приема следното: Процесният отказ за издаване на виза “D” е постановен по заявление за издаване на виза № IST250012845V подадено на 09.05.2025г. от Х. М. Т. в качеството ѝ на майка и законен представител на малолетния М. Н. А. А. .

Към заявлението са представени документите от административната преписка, включително решение №85/08.01.2025г. на председателя на ДАБ, с което на А. А. А. А. с ЛНЧ [ЕГН] е разрешено да събере семейството си на територията на Република България със своята съпруга Х.

Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А., които са членове на семейството му по смисъла на §1, т. 3, б" от ДР на ЗУБ. Преписката съдържа копие на паспорт на апликанта, застрахователна полица № 21900A00247 издадена от ЗК „УНИКА“ АД на името на М. Н. А., копие на лична карта на А. А. А. А. с баща на апликанта, Договор за наем от 27.01.2025г. между К. К. Л. – наемодател и наемател: А. А. А. А., копие и превод от извлечение от семеен регистър - извадка от регистъра на Дирекция гражданско състояние на сирийските граждани изд. от Сирийска обединена община на 15.10.2024г., [община], област Х. относно А. А. А. А., Х. Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А., пълномощно на Х. Т. от съпругът ѝ А. А. да пътува заедно със сина им М. Н. А. А. и да го представлява пред консулствата на Република България в Република Турция за издаването на виза тип „Д“ на сина им и други документи.

Дирекция "Миграция" на МВР посочва с посмо по делото, че не участва в националното консултиране по издаване на виза за дългосрочно пребиваване на основание решения за събиране на семейства от ДАБ при МС. ДА „НС“ уведомява с писмо рег.№ 9494/16.09.2025г., че в хода на съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление № IST250012845V не е изразявала становище и няма изготвени писмени документи, относими към воденото производство.

За компетентността на консулското длъжностно лице да издава откази за визи са представени: Заповед № 6/13.02.2025 г. издадена от Генералния консул на Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, с която изрично упълномощава А. З. за завеждащ Консулска служба, като съветник, КДЛ в ГК-И., като компетентно длъжностно лице по съставянето, подписването и връчването на откази за виза по Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, както и по Приложение VI към чл. 32 от Визовия кодекс, а в случай, че лицето отсъства отсъства от определените му заместници и министерска заповед № 95-00-26/16.01.2025г.

При така установеното по фактите, съдът формира следните правни изводи:

Оспореният отказ е връчен на дата 01.08.2025г., а жалбата е подадена на дата 12.08.2025г. направо до съда в срока по чл.149, ал.1 АПК, от лице, представляващ адресата на оспорения акт, подлежащ на съдебен контрол, с право и интерес от оспорването му, с оглед на което същата е допустима.

Видно от подаденото заявление, същото е за издаването на виза тип „Д“. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т. е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на издадения отказ за виза от съответния тип (в този смисъл вж. определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.).

Жалбата е процесуално допустима, а разгледана по същество, жалбата е основателна.

Правни изводи на съда по законосъобразността на оспореният отказ:

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е уреден в Закона за чужденците в Република България. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР).

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице.

В настоящия случай административният акт е подписан от А. З., Завеждащ „Консулска служба“ (ЗКС), при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, който е оправомощен от Генералния консул да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР.

Основанията за отказ да се издаде виза на чужденец, са изрично и изчерпателно посочени в чл.10, ал.1 от ЗЧРБ, а компетентният административен орган разполага с оперативната самостоятелност да прецени, налице ли са основанията по смисъла на чл.10, ал.1 от ЗЧРБ и чл.34 от НУРИВОВР. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец, съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него лице. В този формуляр се вписват мотивите, като се посочва основаниято за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

Спазена е установената писмена форма на административния акт: отказът е на стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза. Актът носи подпис на неговия издател и в него е указан и редът за неговото обжалване като не е посочена датата на постановяването му. Съдържат се част от реквизитите по Приложение № 7 от НУРИВОВР, изискуеми и от общите изисквания на АПК, в съобразителната му част са посочени поредният номер и датата на заявлението на чужденеца, посочено е правното основание за издаването му (чл. чл. 10 ал.1, т.22 от ЗЧРБ), и приетите от органа конкретни фактически основания: целта на пътуване на база представените документи и устни данни не е доказана убедително. След извършени проверки и направени анализи на фактите и обстоятелствата, са събрани данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

Това правно основание – причина за отказ, маркирано от законодателя в посочената правна норма, съдът намира, че не е съотнесено към конкретните факти, заявени от молителя. Не е посочено какви са събраните данни, на които органа основава съмненията си по чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ, от кого и по какъв начин са получени, от кого са събрани устни данни, какво е наведено с тях и защо се приема извода, че Република България ще се ползва за транзитен пункт както и по отношение на кои документи представени по заявлението са налице основанията, че целта не е доказана убедително. Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза тип "D" в този смисъл е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на Върховния Административен Съд (решения по адм. д. № 12160/2018 г. и по адм. д. № 14248/2018 г., както и по-новите - решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение).

В дадения случай, административният орган изобщо не е взел предвид, наличието на стабилен

административен акт – решение № 85/08.01.2025г. на председателя на ДАБ, с което на А. А. А. А. е разрешено да събере семейството си със своята съпруга Х. М. Т. и тяхното дете М. Н. А. А., които са членове на семейството му по смисъла на §1, т. 3, б" от ДР на ЗУБ, на територията на Република България, като за осигуряването на настаняването и престоя на семейството в България е представено като доказателство Договор за наем на апартамент в [населено място], от 27.01.2025г. между К. К. Л. – наемодател и наемател: А. А. А. А..

С оглед на гореизложеното съдът приема, че оспореният административен акт не е издаден в предвидената от закона форма – самостоятелно отменително основание по чл. 146, т. 2 от АПК поради неспазване на изискванията на чл. 59 ал.2 т.4 АПК.

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, доколкото пречат правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

Относно спазването на административно - производствените правила, съгласно чл. 1, т. 4 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи с тази инструкция се уреждат условията и редът за съгласуване на приети заявления за издаване на визи за дългосрочно пребиваване (вид "Д") по чл. 15, ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ). В процесния случай искането е било именно за издаването на подобен вид виза. Процедурата по съгласуване на молби за визи по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ е регламентирано в глава пета от инструкцията. От събраните по делото доказателства се установява неспазването на посочената процедура, с писмо рег.№ 9494/16.09.2025г., на заместник-председателя на ДАНС е видно, че в хода на съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление № IST250012845V не е изразявала становище и няма изготвени писмени документи, относими към воденото производство.

Относно съответствието с материалния закон, съдът констатира нарушение поради следното:

В конкретния случай наличието на стабилен административен акт – № 85/08.01.2025г. на председателя на ДАБ, с което на А. А. А. А. с ЕГН [ЕГН] е разрешено да събере семейството си на територията на Република България не е взето предвид от административния орган. Родствената връзка между А. А. А. А. съпругата Х. М. Т. и тяхното дете М. Н. А. А. е доказана и е преценена при издаването на решението за събиране на семейството, доказателство за нея е и представено със заявлението копие и превод от извлечение от семеен регистър - извадка от регистъра на Дирекция гражданско състояние на сирийските граждани № 55815540 изд. от Сирийска обединена община на 15.10.2024г., [община], област Х. относно А. А. А. А., Х. Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А.. Съгласно разпоредбата на чл. 34, ал. 7 от ЗУБ, визи на членовете на семейството се издават след разрешението по ал. 2 и 4 от българските дипломатически или консулски представителства. Видно от посочената разпоредба, издаването на виза, не е поставено под условие, а следва задължително да се издаде такава, след като компетентен орган, предоставящ международна закрила е преценил, че са налице предпоставките по закона, да се събере едно семейство.

Доколкото жалбата се възприема за допустима по силата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ, съдът дължи произнасяне и по съдържашото се в нея оплакване за нарушение на правото на личен и семеен живот на М. Н. А. А.. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЕКПЧ " Всеки има право на неприкосновеност на личния и семейния си живот, на жилището и на тайната на кореспонденцията.", като (ал. 2) Намесата на държавните власти в упражняването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване

на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите". Аргументи и доказателства за прилагане на изключението не са ангажирани от ответника.

С оглед изложеното се прави извод, че отказът е бланкетен и необоснован. Когато се отказва предоставянето на определено право следва за лицето да е ясна причината за това, тя да е конкретна и съотносима към неговата хипотеза. Мотивите е желателно да са изложени в самия акт, по изключение да се намират в друг документ от административната преписка, към който се препраща, но в настоящият случай липсват.

В заключение, доказателствената тежест за причините за постановяване на отказа е на ответника. Той следва да установи наличието на обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т.22 от ЗЧРБ, за което са дадено указания от съда, като в проведеното съдебно оспорване той не ангажира доказателства - освен посоченото предоставено отрицателно становище от ДА„НС“ по отношение на майката на апликанта, което е неотнормено в случая.

Във връзка с това в Решение № 4736 от 01.04.2019 г. на ВАС по адм. д. № 4305 / 2018 г. е прието, че "с оглед на тази процесуална норма не може да се приеме, че в хода на съдебното оспорване, с допустими доказателствени средства, може да се санира пропускът на административния орган да изложи фактическите основания за издаване на оспорения акт." Съдебният контрол не може да служи за допълване на липсващи в оспорения административен акт мотиви. До този момент оспорващата страна не е разполагала с тази информация и съответно не е могла да разбере основанията за постановеният отказ, поради което съда счита, че в хода на административното производство са допуснати съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са ограничили правото на защита на засегнатото лице. Съдът счита, че жалбоподателят е бил с нарушено право да участва пълноправно в административното производство и да се защитава или поне да дава обяснения във връзка с обстоятелствата, обосновавали горевизираният отказ.

В оспореният отказ липсват конкретни и ясни мотиви, бланкетните фактически такива не са подкрепени, чрез представяне на достоверни и надеждни доказателства и не кореспондират с представените към преписката документи. При тези обстоятелства, съдът намира, че отказът е незаконосъобразен, тъй като е издаден в противоречие с материалния закон, липса на форма както и при неизяснени обстоятелства.

Съдът намира за житейски недопустимо и в противоречие с целта на закона на малолетно дете да се откаже издаване виза, за дългосрочно пребиваване, при положение, че на бащата на оспорващия е предоставена международна закрила в Република България и по отношение на него е издадено решение №85/08.01.2025г. на председателя на Държавната агенция на бежанците, влязло в законна сила на 29.01.2025г.,и му е разрешено да се събере със семейството си, в това число съпругата му Х. Т. М. и тяхното дете М. Н. А. А., на територията на Република България., като жалбата в настоящото производство е подадена чрез майката, като законен представител на последния.

Постановеният в настоящото производство отказ е безспорно в противоречие с висшия интерес на детето, а именно да живее да бъде възпитаван от двамата си родители. С обжалвания отказ безспорно се нарушават права, гарантирани от чл. 8 на Европейската конвенция за защита правата на човека.

С оглед факта, че естеството на административния акт не позволява решаване на въпроса по същество, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, административната преписка следва да се върне на административния орган, със задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона. При новото разглеждане на заявлението на жалбоподателя, административният орган следва да извърши преценка на относимите факти, във връзка с приложението на ЗЧРБ и нормите му,

съответстващи на посоченото от заявителя основание за издаване на виза и съобразно мотивите на настоящото решение.

На основание чл.143, ал.1 от АПК на жалбоподателя следва да се присъдят направените по делото разноски в доказателствения размер от 10 лв. – платена държавна такса. Адвокатско възнаграждение не следва да се присъжда, тъй като адвокатът не претендира възнаграждение по делото.

Така мотивиран и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК.

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на М. Н. А. А. , отказ за издаване на виза “D” постановен от Завеждащ „Консулска служба“, при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция по заявление за издаване на виза № IST250012845V.

ИЗПРАЩА преписката на Консулско длъжностно лице при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, за ново произнасяне по искането за издаване на виза № IST250012845V, съобразно мотивите на настоящото съдебно решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на М. Н. А. А. [дата на раждане] , гражданин на С., действащ чрез неговата майка и законен представител Х. М. Т., сирийска гражданка, [дата на раждане] , разноски по делото в размер на 10 (десет) лева.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: